

Verslag gezamenlijk gesprek Gemeentebelang, ChristenUnie, CDA Lokaal, PRO Nunspeet en Lux21 d.d. 9 mei 2026 van 10:00 uur tot 12:00 uur inzake collegevorming gemeente Nunspeet, gehouden in het gemeentehuis

Aanwezig namens Gemeentebelang:

De heer P.V. van Rossen en mevrouw C. Jansen-van de Brink.

Aanwezig namens de ChristenUnie:

Mevrouw J.M. Elskamp en de heer G. Pluim.

Aanwezig namens Lux21:

De heren S.W. de Rooij en G. Wubs.

Aanwezig namens CDA Lokaal:

Mevrouw A.M. van Maanen en de heer W. Stoffer.

Aanwezig namens PRO Nunspeet

De heren S.M. Kouwenberg en A.J. Timmerman.

Aanwezig namens de griffie:

De heer J.L. van den Broek (griffier) en mevrouw N. de Ruiter (raadsadviseur).

Opening

De heer Van Rossen heet iedereen welkom en licht toe dat dit gesprek voortvloeit uit de afzonderlijke gesprekken op 25 april en 6 mei jl. Uit deze gesprekken zijn verschillende aandachtspunten naar voren gekomen, die aanleiding geven om gezamenlijk het gesprek te voeren over de verdere vorming van een coalitie.

Terugblik

Gemeentebelang kijkt positief terug op de gesprekken, waarin de standpunten van de partijen helder zijn gedeeld. Hieruit blijkt dat er inhoudelijke overeenkomsten zijn, al bestaan er op onderdelen nuanceverschillen en enkele knelpunten.

ChristenUnie kijkt eveneens positief terug op de gesprekken van de afgelopen weken. Voor de ChristenUnie ligt de nadruk op een reflectieve bestuurscultuur.

Inhoudelijk zijn er verschillen met Gemeentebelang, maar deze vormen geen blokkade. De standpunten van alle partijen zijn duidelijk in beeld, ondanks onderlinge verschillen.

CDA Lokaal waardeert het gesprek als positief. Op basis van de aangeleverde speerpunten zijn zowel overeenkomsten als verschillen tussen de partijen zichtbaar geworden. Er zijn inhoudelijke verschillen en

financiën blijft een belangrijk aandachtspunt voor het CDA. Ten aanzien van het gespreksverslag met Lux21 wil het CDA later in het gesprek nog enkele punten inbrengen.

PRO Nunspeet kijkt positief terug op het gesprek en typeert de sfeer als goed. Ook de samenwerking met het CDA wordt als positief ervaren.

Lux21 spreekt van positieve gesprekken. Op het gebied van bestuurscultuur delen de partijen dezelfde visie. Spanningen en knelpunten liggen met name op een aantal inhoudelijke thema's.

Overeenkomsten en knelpunten

Uit de gevoerde gesprekken is gebleken dat er op diverse onderwerpen overeenkomsten bestaan tussen de partijen, zij het met nuanceverschillen. Tegelijkertijd zijn er ook enkele knelpunten naar voren gekomen.

Uit de gespreksverslagen van 25 april blijkt dat een mogelijke samenwerking tussen Lux21 en PRO complex ligt.

De volgende onderwerpen kennen in zijn algemeenheid wel brede overeenstemming tussen de aanwezige partijen, maar de inhoudelijke uitwerking vraagt vanwege de nuances wel nadere verdieping:

- Bestuurscultuur
- Inwonersparticipatie
- Jeugdzorg en sociaal domein
- Onderwijshuisvesting
- Woningbouw

De volgende onderwerpen worden tussen bepaalde partijen als knelpunt gezien:

- Duurzaamheid
- Asiel en migratie
- Inclusieagenda

Reacties partijen

Lux21 wil zich profileren als nieuwe partij, met name op de thema's bestuurscultuur en vernieuwing van de politiek. De achterban van Lux21 staat voor een meer rechts-conservatief geluid, met name op de eerder benoemde knelpunten en op het gebied van financiële soberheid.

Duurzaamheid

Lux21 stelt zich behoudend op ten aanzien van duurzaamheid en de daarbij horende ambities. Deze opstelling contrasteert met de ambitie van PRO Nunspeet en de ChristenUnie op dit thema. Als voorbeeld wordt het Schone Luchtakkoord genoemd, dat door Lux21 wordt gezien als bovenwettelijk en aanvullend beleid. De partij hanteert het principe van 'zero based' politiek, wat inhoudt dat alleen beleid wordt gevoerd wanneer dit noodzakelijk wordt geacht. Een slimme energiestrategie kan op steun van Lux21 rekenen.

Asiel en migratie

Lux21 neemt het standpunt in dat op het gebied van asiel en migratie uitsluitend wordt uitgevoerd wat wettelijk verplicht is. Ook als dat betekent dat voldaan moet worden aan de taakstelling uit de Spreidingswet. Daarin is de opvanglocatie aan de Elspeterweg volgens Lux21 waarschijnlijk de minst slechte optie. Lux21 stelt daarbij wel de voorwaarde dat er maximale transparantie komt over kosten en lasten; en dat de gemeente actieve lobby voert richting provincie en Rijk, eventueel in regionaal verband.

Ook wil Lux21, binnen de wettelijke mogelijkheden, bij woningtoewijzing voorrang geven aan mensen met een lokale binding.

Inclusie

Lux21 hanteert een terughoudend standpunt ten aanzien van de inclusieagenda die nu overambitieuw is. Een wettelijke verplichting gaat de partij te ver. Dit maakt het lastig om de verschillende standpunten op dit thema te verenigen in een coalitieakkoord. Voor PRO Nunspeet is de inclusieagenda daarentegen een fundamenteel en onderhandelbaar uitgangspunt.

Lux21 geeft aan dat een mogelijke samenwerking met PRO Nunspeet het minst voor de hand ligt, gezien de fundamenteel verschillende uitgangspunten op de genoemde onderwerpen. Een samenwerking met de ChristenUnie wordt minder complex gezien, al blijven er ook daar duidelijke verschillen.

Een college waarin zowel PRO Nunspeet als Lux21 deelnemen, wordt door Lux21 niet als een logische combinatie beschouwd. In hoeverre de knelpunten overbrugbaar zijn, blijft op dit moment onzeker.

Reflectie CDA Lokaal

CDA Lokaal weersprekt het beeld dat de samenwerking met PRO Nunspeet slechts een construct zou zijn. Volgens het CDA delen beide partijen belangrijke kernwaarden en is de samenwerking in de afgelopen bestuursperiode goed verlopen. De onderlinge verbinding wordt als sterk ervaren, mede met het oog op gezamenlijke wethouderslevering. Tegelijkertijd onderschrijft het CDA de eerder benoemde inhoudelijke knelpunten. Daarnaast ziet het CDA als aandachtspunt dat Lux21 de ambtelijke organisatie technocratischer wil organiseren en relevante dossiers iedere vier jaar opnieuw wil beoordelen.

Ten aanzien van financiële soberheid vraagt het CDA zich af hoe Lux21 enerzijds De Wiltsangh en Veluvine wil versterken en levendiger wil maken, terwijl anderzijds terughoudend wordt omgegaan met gemeentelijke investeringen, juist omdat deze dossiers financieel complex zijn. Lux21 geeft aan dat deze benadering voortkomt uit een ondernemerschapvisie, waarbij niet primair wordt ingezet op gemeentelijke investeringen.

Reflectie PRO Nunspeet

PRO Nunspeet geeft aan dat de verschillen met Lux21 zowel inhoudelijk als ideologisch groot zijn. Het betreft voor PRO Nunspeet fundamentele thema's waarover wezenlijk anders wordt gedacht. Op het gebied van inclusie benadrukt PRO Nunspeet dat dit beleid alle groepen moet omvatten, zonder uitsluitingen. Het gaat hierbij ook om de veiligheid van de mensen. Ten aanzien van duurzaamheid stelt PRO Nunspeet dat verdere stappen nodig zijn, ondanks de complexiteit op regionaal niveau. De partij zet hierbij in op lokale strategie, zoals de aanpak van energiearmoede. PRO Nunspeet geeft aan de afgelopen periode prettig te hebben samengewerkt met verschillende partijen, onder andere bij moties en amendementen waarvoor telkens wisselende meerderheden bestonden. Er bestaan stevige bezwaren tegen het aanpassen van de eigen standpunten op het gebied van inclusie en duurzaamheid.

Conclusie en vervolg

Gemeentebelang en de ChristenUnie hechten er waarde aan om Lux21 te betrekken en gezamenlijk met een bredere blik naar onderwerpen zoals bestuurscultuur te kijken. Zij vragen of er een tussenweg mogelijk is, bijvoorbeeld in de vorm van een gedoogconstructie op specifieke thema's, om recht te doen aan de verkiezingsuitslag.

Lux21 geeft aan dat een rol in de oppositie voor de partij het meest comfortabel is. Deelname aan een coalitie zou betekenen dat er strategisch moet worden ingeleverd. Tegelijkertijd benadrukt de partij bereid te zijn verantwoordelijkheid te nemen wanneer dit in het belang van de gemeente wordt geacht.

Ten aanzien van een mogelijke gedoogconstructie stelt Lux21 dat zij hier geen voorstander van is. De partij kiest voor een constructieve houding en beoordeelt voorstellen op inhoud. Onderwerpen die aansluiten bij hun visie zullen zij steunen; op andere dossiers neemt de partij een kritische positie in. Lux21 geeft aan desgewenst aanvullende inhoudelijke input te willen leveren voor het coalitieakkoord.

ChristenUnie vraagt aandacht voor zorgvuldige communicatie in het verdere proces.

PRO Nunspeet onderstreept de noodzaak van het ontwikkelen van een langetermijnvisie, mede met het oog op toekomstige bestuursperioden. Een breed gedragen toekomstbeeld wordt gezien als fundament voor duurzaam beleid.

Gemeentebelang geeft aan dat de knelpunten en overeenkomsten vooraf al duidelijk waren. Een bredere coalitie met sterk uiteenlopende standpunten op bepaalde thema's wordt als minder stabiel beschouwd. Daarom wordt gekozen om met vier partijen – Gemeentebelang, ChristenUnie, CDA Lokaal en PRO Nunspeet – verder te spreken over een coalitieakkoord. Daarbij wordt het van belang geacht om Lux21 betrokken te houden, zodat recht wordt gedaan aan een breder politiek geluid.

Lux21 geeft aan desgewenst aanvullende input aan te leveren voor het coalitieakkoord.

Slotconclusie

De conclusie is dat de vier genoemde partijen het gesprek voortzetten om te komen tot een coalitieakkoord. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de inbreng van alle partijen, met als doel een zo breed mogelijk gedragen akkoord te realiseren. Daarnaast wordt het belang onderstreept van een gedeelde toekomstvisie. Deze visie dient als een dynamisch document dat door de gehele raad wordt gedragen en waarin ook de financiële kaders worden meegenomen.

Voor verslag,

N. de Ruiter
d.d. 11-5-2026